

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/185/2022
Identifikačné číslo spisu: 5112224922
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:5112224922.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa v spore žalobcu M. M. O., narodeného XX. P. XXXX, S. F. XXX, zastúpeného JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s. r. o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Bratislava, Dobrovičova 12, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 125C/180/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. februára 2022 sp. zn. 9Co/79/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 9. decembra 2020 č. k. 125C/180/2012 - 688 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Obvodného lesného úradu v Žiline po tom, čo žalovaná neuspokojila jeho nárok na zaplatenie 889 200 eur na základe jeho písomných žiadostí o jeho predbežné prerokovanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne podľa § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, § 21 ods. 4 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov, § 1, § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že žalobca ako podnikateľ - fyzická osoba bol zapísaný na obvodnom lesnom úrade podľa § 4 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona na základe oznámenia ako osoba obhospodarovateľa lesa a to lesných pozemkov nazvaných Lesný ucelený celok Horevsie (L.U.C. Horevsie), Veľké Rovné o výmere 400,56 ha od 10. decembra 2004, pričom podkladom pre jeho zápis bola okrem iného nájomná zmluva zo 7. februára 2005, v zmysle ktorej nájomnej zmluvy mal predmetné lesné pozemky prenajaté od ich vlastníkov na dobu určitú od 7. februára 2005 do 31. decembra 2010 a na základe dodatku č. 1/2009 v nájomnej zmluve sa nájom predĺžil do 31. decembra 2015. L.U.C. Klopušné, s. r. o., Veľké Rovné 62 oznámil 07.

mája 2010 obvodnému lesnému úradu podľa § 4 citovaného zákona, že sa stal novým obhospodarovateľom lesa a požiadal o zápis a to na základe uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia L.U.C. Horevsie konaného 25. apríla 2010, na ktorom bol žalobca odvolaný ako nájomca prenajatých lesných pozemkov, ako aj na základe tohto uznesenia uzatvorených nových nájomných zmlúv s L.U.C. Horevsie. Na základe uvedeného oznámenia a príloh obvodný lesný úrad zapísal za obhospodarovateľa predmetných lesných pozemkov uvedeného oznamovateľa. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde v Žiline domáhal určenia, kto je oprávneným obhospodarovateľom predmetných lesných pozemkov, vrátane nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola uložená povinnosť zdržať sa zo strany žalovaných vykonávania práv a povinností vyplývajúcich zo zápisu obhospodarovateľa lesa, ktorému návrhu bolo uznesením z 30. augusta 2010 vyhovené a ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Žiline. Vzhľadom na uvedené uznesenia súdov obvodný lesný úrad zapísal za obhospodarovateľa predmetných lesných pozemkov opätovne žalobcu. Následne 20. apríla 2012 podalo na obvodný lesný úrad návrh na zápis do evidencie obhospodarovateľov lesa podľa § 4 citovaného zákona Združenie vlastníkov súkromných lesov Veľké Rovné - LUC HOREVSIE, Veľké Rovné s prílohami, ktoré žiadalo za obhospodarovateľa lesných pozemkov zapísať spoločnosť Horevsan, s. r. o. so sídlom Veľké Rovné 507. Uvedené občianske združenie bolo založené vlastníckmi lesných pozemkov L.U.C. Horevsie, ktoré založilo uvedenú obchodnú spoločnosť, prostredníctvom ktorej sa rozhodli vlastníci lesných pozemkov hospodáriť na vlastných lesných pozemkoch samostatne. Na základe uvedeného návrhu listiny Rozhodnutia majoritného vlastníka z 1. januára 2011, Zmluvy z 1. januára 2011, popřípade iné, zapísal tohto nového obhospodarovateľa lesných pozemkov vychádzajúc z toho, že uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia LUC Horevsie z 25. apríla 2010, ktorým bol odvolaný žalobca ako nájomca, je zákonné, t. j. nepredpokladal nezákonný postup L.U.C. Horevsie. Medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona obvodný lesný úrad na účely zistenia aktuálneho stavu o účastníkoch konaní podľa tohto zákona vedie evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a odborných lesných hospodárov. Ďalej medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že obhospodarovateľ lesa, t. j. osoba, ktorá vykonáva hospodársku činnosť na lesných pozemkoch, je povinný obvodnému lesnému úradu oznámiť každú zmenu odborného lesného hospodára v stanovenej lehote. Ďalej medzi stranami nebolo sporné ani to, že obhospodarovateľ lesa je povinný obvodnému lesnému úradu predložiť doklady preukazujúce oprávnenie hospodáriť v lese (nájomné zmluvy alebo iné listiny preukazujúce právo hospodáriť v lese) a identifikáciu dotknutých lesných pozemkov podľa stavu katastra nehnuteľností a jednotiek priestorového rozdelenia taktiež v stanovenej lehote. Medzi stranami bola sporná skutočnosť, aký rozsah právomoci zo zákona mal obvodný lesný úrad pri evidencii lesných pozemkov, t. j. pri zapísaní, resp. nezapísaní nového obhospodarovateľa lesa do evidencie lesných pozemkov, t. j. či mal skúmať právnu stránku zmlúv, teda či okrem predložených listín sa mal zaoberať aj otázkou platnosti alebo neplatnosti nájomných zmlúv žalobcu, ako aj ďalších obhospodarovateľov lesa. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ sa vychádza z uvedeného zákonného ustanovenia, toto neukladalo obvodnému lesnému úradu (orgánu štátnej správy lesného hospodárstva) zaoberať sa otázkou platnosti/neplatnosti predkladaných listín preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese. Uviedol, že pokiaľ sa touto otázkou orgán štátnej správy lesného hospodárstva nezaoberal, postupoval v súlade s vtedy platnou legislatívou a tým pádom nemožno hovoriť, že by sa dopustil nesprávneho úradného postupu, v dôsledku čoho nemohla žalobcovi vzniknúť škoda v žalovanej výške. Bol názoru, že pokiaľ žalobca dodatočne skutkovo rozšíril žalobu o ďalšie dva dôvody nesprávneho úradného postupu podľa § 140 ods. 2 CSP, došlo k tomu 5 rokov po skončení platnosti dodatku k základnej zmluve, t. j. po 31. decembri 2015. Žalovaná na pojednávaní 9. decembra 2020 vzniesla námietku premlčania z dôvodu, že dodatočne doplnené rozhodné skutočnosti žalobcu neboli predmetom predbežného prerokovania nároku podľa § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. Súd prvého stupňa mal za to, že u prvého doplneného skutkového tvrdenia bol nárok nielen premlčaný, ale žalobca ani nepreukázal nedoloženie listín v konaní podľa § 4 ods. 3 zákona o lesoch. K druhému doplneniu skutkového tvrdenia uviedol, že tento nárok bol takisto premlčaný. Uzavrel, že povinnosťou obvodného lesného úradu nebolo skúmať obsahovú stránku listín preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese a preto ani takto koncipované skutkové tvrdenie nepovažoval za nesprávny úradný postup. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. februára 2022 sp. zn. 9Co/79/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Na zdôraznenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu doplnil, že podľa ust. § 4 ods. 1 zákona o lesoch platného v rozhodnom čase obvodný lesný úrad viedol evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a lesných hospodárov a to na účely zistenia aktuálneho stavu o účastníkoch konaní podľa zákona o lesoch. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že obvodný lesný úrad viedol túto evidenciu pre účely konaní upravených v zákone o lesoch, aby vedel, kto je ich účastníkom a ním vykonané zaevidovanie nového obhospodarovateľa lesa nebolo rozhodnutím o tom, kto je oprávnený hospodáriť na predmetných lesných pozemkoch, a preto nemusel vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zistiť presne a úplne skutočný stav vo veci. Bol názoru, že zaevidovaním obhospodarovateľa lesa podľa § 4 zákona o lesoch novému obhospodarovateľovi lesa oprávnenie hospodáriť v lesoch nevzniklo, ale toto oprávnenie mu vzniklo na základe právnych skutočností preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese, avšak ktorých platnosť obvodný lesný úrad nepreskúmaval a v zmysle citovaných ustanovení zaevidoval za obhospodarovateľa toho, kto ich predložil, aby mohol následne kontrolovať, či si plní povinnosti vyplývajúce zo zákona o lesoch. Súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ sa orgán štátnej správy lesného hospodárstva platnosťou žalobcami namietaných listín pri zaevidovaní nového obhospodarovateľa lesa nezaoberal, nemohol sa dopustiť nesprávneho úradného postupu a preto aj oboznámenie sa s ich obsahom bolo bezpredmetné. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobca doplnil na preukázanie svojho nároku ďalšie rozhodujúce skutkové tvrdenia, jednalo sa o zmenu žaloby, ktorá bola aj uzneseniami súdu prvej inštancie pripustená. Keďže žalovaná vznesla námietku premlčania, správne súd prvej inštancie na ňu prihliadol, aj keď uviedol nesprávnu premlčaciu dobu, ktorá je podľa § 19 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, t. j. takto skutkovo vymedzený nárok žalobcu bol aj podľa nej premlčaný, keď ako už bolo správne konštatované súdom prvej inštancie, prvé doplnené skutkové tvrdenie a to nedoloženie listín podľa § 4 ods. 3 zákona o lesoch žalobca ani nepreukázal a zostalo len v pozícii jeho domnienok. Pokiaľ žalobca namietal predbežné opatrenie okresného súdu v konaní 2C/162/2010, ktorým bola žalovanému L.U.C. Klopúšné, s. r. o. so sídlom Veľké Rovné 794, IČO: 36 427 390 a Slovenskej republiky, Obvodný lesný úrad v Žiline so sídlom A. Kmeťa 17, Žilina uložená povinnosť zdržať sa vykonávania práv a povinností vyplývajúcich zo zápisu obhospodarovateľa lesa L.U.C. Horevsie, Veľké Rovné, odvolací súd doplnil, že okresný súd konanie voči odporcovi 2/ 16. februára 2011 zastavil, čím predbežné opatrenie vo vzťahu k nemu zaniklo, keď súd ani nemohol predbežným opatrením obmedziť obvodný lesný úrad pri výkone jeho právomocí vyplývajúcich mu zo zákona o lesoch. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolaťel“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietal odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal premlčaním, pričom neuviedol, čoho a ktorého peňažného plnenia a najmä, že povinnosťou Obvodného lesného úradu nebolo potrebné skúmať obsahovú stránku listín. Toto odôvodnenie súdu prvej inštancie považoval za rozporné s § 21 ods. 4 zákona č. 504/2003 Z. z.. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa neoboznámil s predloženými nájomnými zmluvami, ktoré mal uzavreté s podielovými spoluvlastníkmi pozemkových parciel a ktoré boli identické s lesnými porastovými mapami, pričom tieto zmluvy sú pripojené k spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 2C/162/2010, ako aj 6C/26/2011, v ktorých konaniach sa domáhal, aby bolo súdom určené kto je oprávneným užívateľom lesa. Výtkol súdu prvej inštancie, že sa s týmito nájomnými zmluvami u jednotlivých podielnikov v nehnuteľnostiach neoboznámil, aby mohol prejednať, či sú uvedené nájomné zmluvy platné. Následne podrobne rozoberal právny a skutkový stav veci. Za otázku, ktorá doposiaľ nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená považoval právnu otázku, či „zaevidovaniu obhospodarovateľa lesa podľa § 4 zákona č. 326/2005 Z. z., zodpovedá zistenie presného a úplného identifikovania podielových spoluvlastníkov lesných pozemkov, keď o hospodárení s týmito pozemkami rozhodujú podieloví spoluvlastníci podľa § 139 Občianskeho zákonníka nadpolovičnou väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov s tým, že nájomné zmluvy sú podkladom pre zapísanie obhospodarovateľa lesa podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch obvodným lesným úradom“. Bol názoru, že v

prípade, že o zapísanie obhospodarovateľa lesa požiada iný subjekt právnická alebo fyzická osoba, musí preukázať zánik doteraz evidovaného nájomného vzťahu a vznik nového nájomného vzťahu a orgán štátnej správy lesného hospodárstva začne konanie o zápise do evidencie lesných pozemkov. Taktiež bol názoru, že ak orgánu štátnej správy boli predložené návrhy na zápis viacerých obhospodarovateľov lesa k tomu istému porastu a zistí sa, že viac osôb uplatňuje právo na obhospodarovanie lesa, preruší konanie o zápise do evidencie lesných pozemkov a vyzve účastníkov na odstránenie tohto sporu. Uviedol, že ak obvodný lesný úrad takto nepostupoval ide o vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorá mu vznikla, keďže nemohol na uvedených lesných pozemkoch ťažiť. Navrhol, aby dovolací súd dovolaniu vyhovel.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by už neboli v konaní prednesené. Stotožnila sa s názorom odvolacieho súdu, že obvodný lesný úrad viedol evidenciu pre účely konaní upravených v zákone o lesoch, aby vedel, kto je ich účastníkom a ním vykonané zaevidovanie nového obhospodarovateľa lesa nebolo rozhodnutím o tom, kto je oprávnený hospodáriť na predmetných lesných pozemkoch, a preto nemusel vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zistiť presne a úplne skutočný stav vo veci. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné čiastočne zamietnuť a čiastočne odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobca vyvodzujúc dovolanie z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, nesprávny procesný postup odvolacieho súdu a nesprávne právne posúdenie sporu. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nevykonal ním navrhovaný dôkaz - oboznámenie sa s predloženými nájomnými zmluvami.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať

sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vyporiadalo so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o lesoch platného v rozhodnom čase obvodný lesný úrad viedol evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a lesných hospodárov a to na účely zistenia aktuálneho stavu o účastníkoch konaní podľa zákona o lesoch. Odvolací súd ďalej uviedol, že obvodný lesný úrad viedol túto evidenciu pre účely konaní upravených v zákone o lesoch, aby vedel, kto je ich účastníkom a ním vykonané zaevidovanie nového obhospodarovateľa lesa nebolo rozhodnutím o tom, kto je oprávnený hospodáriť na predmetných lesných pozemkoch, a preto nemusel vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zistiť presne a úplne skutočný stav vo veci. Odvolací súd poukázal na to, že zaevidovaním obhospodarovateľa lesa podľa § 4 zákona o lesoch novému obhospodarovateľovi lesa oprávnenie hospodáriť v lesoch nevzniklo, ale toto oprávnenie mu vzniklo na základe právnych skutočností preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese, avšak ktorých platnosť obvodný lesný úrad nepreskúmal a v zmysle citovaných

ustanovení zaevidoval za obhospodarovateľa toho, kto ich predložil, aby mohol následne kontrolovať, či si plní povinnosti vyplývajúce zo zákona o lesoch. Zdôraznil, že pokiaľ sa orgán štátnej správy lesného hospodárstva platnosťou žalobcom namietaných listín pri zaevidovaní nového obhospodarovateľa lesa nezaoberal, nemohol sa dopustiť nesprávneho úradného postupu a preto aj oboznámenie sa s ich obsahom bolo bezpredmetné. Na základe uvedeného možno konštatovať, že sudy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

17. Žalobca dovolaním namietal, že sa sudy pri hodnotení skutkového stavu nezaoberali dôkazom navrhnutým žalobcom.

18. K základným právam procesnej strany nesporne patrí aj právo navrhovať a predkladať dôkazy, ale nie je procesným pochybením súdu skutočnosť, že súd procesnou stranou navrhované dôkazy neakceptoval, resp. nevykonával v tomto smere dokazovanie. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Táto námietka dovolateľa teda vzhľadom na uvedené nie je dôvodná.

19. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba (návrh) týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán (účastníkov) na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie strán (účastníkov) konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich

skutočnosť, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany (účastníka) konania (viď R 125/1999). V súvislosti s námietkou nedostatočného zistenia skutkového stavu veci a že z tohto dôvodu došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu dôkazov, dovolací súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f) OSP) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

20. Dovolací súd navyše zdôrazňuje, že na pojednávaní konanom 9. decembra 2020 sa súd prvej inštancie oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C/347/2013, ako i s obsahom spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C/26/2011. Po tomto oboznámení obe strany sporu uviedli, že ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemajú. Následne bolo dokazovanie súdom prvej inštancie vyhlásené za skončené. Z uvedeného vyplýva, že nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetliť, z akého dôvodu dôkaz nevykonal.

21. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť jeho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP preto nevyplýva.

22. Žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP (právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená).

23. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ. Situácia dovolateľa sa totiž môže v priebehu dovolacieho konania meniť. Napríklad ak dovolateľ tvrdí, že právna otázka ešte nebola na dovolacom súde riešená a medzičasom k jej vyriešeniu došlo. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

24. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzil právnu otázku, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená - či zaevidovaniu obhospodarovateľa lesa podľa § 4 zákona č. 326/2005 Z. z., zodpovedá zistenie presného a úplného identifikovania podielových spoluvlastníkov lesných pozemkov, keď o hospodárení s týmito pozemkami rozhodujú podieloví spoluvlastníci podľa § 139 Občianskeho zákonníka nadpolovičnou väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov s tým, že nájomné zmluvy sú podkladom pre zapísanie obhospodarovateľa lesa podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch obvodným lesným úradom.

25. Vzhľadom na nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie žalobcu procesne prípustné, v dôsledku čoho dovolací súd podrobil rozsudok odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu. Pristúpil k posúdeniu dôvodnosti dovolania z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

26. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky

(questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

27. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch orgán štátnej správy lesného hospodárstva na účely zistenia aktuálneho stavu o účastníkoch konaní podľa tohto zákona vedie evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a odborných lesných hospodárov.

28. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch obhospodarovateľ lesa je povinný orgánu štátnej správy lesného hospodárstva oznámiť každú zmenu odborného lesného hospodára do 15 dní od jej vzniku.

29. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch obhospodarovateľ lesa je povinný orgánu štátnej správy lesného hospodárstva predložiť doklady, preukazujúce oprávnenie hospodáriť v lese, s identifikáciou dotknutých lesných pozemkov podľa stavu katastra nehnuteľností a jednotiek priestorového rozdelenia (§ 39 ods. 1) do 15 dní od vzniku oprávnenia.

30. V zmysle vyššie citovaných ustanovení je zrejmé, že orgán štátnej správy lesného hospodárstva je povinný viesť evidenciu lesných pozemkov špecificky a kategorizovane podľa obhospodarovateľov lesov a podľa odborných lesných hospodárov (hospodárov). Obhospodarovateľom lesa je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá hospodári v lesoch [podľa § 2 písm. p/ zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch]. Môže ním byť sám vlastník lesného pozemku (vlastníci), alebo ide o situáciu, ak vlastník les prenajme právnickej osobe. Každý obhospodarovateľ, bez ohľadu na výmeru lesa, je povinný mať uzavretú platnú a účinnú zmluvu s odborným lesným hospodárom a hospodáriť podľa Programu starostlivosti o lesy.

31. Hospodárom sa podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch rozumie fyzická osoba, ktorá je odborne spôsobilá na výkon konkrétnych činností podľa § 48 zákona a ktorá súčasne spĺňa požiadavku zápisu v registri odborných lesných hospodárov, ktorý vedie orgán štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 59 písm. k/ zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Orgánom štátnej správy lesného hospodárstva, ktorý vedie tento register hospodárov, je okresný úrad v sídle kraja. Hospodár jednak organizuje, ale aj usmerňuje hospodárenie v lese, pričom zodpovedá za splnenie povinností, ktoré sú mu dané zákonom.

32. V prípade zmeny hospodárenia na lesnom pozemku je zavedená informačná povinnosť vo vzťahu k orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Obhospodarovateľ alebo fyzická osoba, prostredníctvom ktorej právnická osoba zabezpečuje činnosti hospodára podľa § 47 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, sú povinní orgánu štátnej správy lesného hospodárstva oznámiť zmenu hospodárenia v zákonnej lehote 15 dní od momentu, kedy došlo k vzniku tejto zmeny. Zo zmluvy alebo z oznámenia musí byť jasné, iba k akému dátumu (ku ktorému dňu) došlo k zmene hospodára a na ktorých priestorových jednotkách lesa podľa § 39 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch bude hospodár vykonávať svoju činnosť. Dochádza tak k jednoznačnému vyjadreniu momentu, od kedy pôsobí táto zmena a zároveň od kedy je možné realizovať zákonné oprávnenia a vyžadovať plnenie zákonných povinností.

33. Obhospodarovateľ lesa má povinnosť predkladať orgánu štátnej správy lesného hospodárstva všetky doklady, ktoré preukazujú jeho oprávnenie na hospodárenie v lese spoločne s identifikáciou dotknutých lesných pozemkov podľa stavu zapísanom a teda vedenom v príslušnom katastri nehnuteľností. Takisto sa táto povinnosť týka údajov a identifikácie jednotiek priestorového rozdelenia lesa (§ 39 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch). Tieto údaje a špecifikáciu je obhospodarovateľ povinný orgánu štátnej správy lesného hospodárstva predložiť v lehote do 15 dní od vzniku jeho oprávnenia na hospodárenie v lese alebo, ak sa zmena týka rozsahu oprávnení hospodáriť v lese, v lehote do 15 dní od vzniku týchto zmien v rozsahu oprávnení hospodárenia. Orgán štátnej správy lesného hospodárstva, konkrétne okresný úrad v sídle kraja, má povinnosť viesť evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov a podľa hospodárov.

34. Hospodárenie so spoločnou vecou upravuje § 139 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka - t. j. o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Zápis v evidencii má evidenčný charakter a nezakladá obhospodarovateľovi lesa, resp. vlastníkom lesa práva a povinnosti na hospodárenie v lese. Práva povinnosti na hospodárenie v lesoch vyplývajú z listov vlastníctva, uzatvorených nájomných zmlúv a iných dokladov preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese.

35. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že Obvodný lesný úrad v Žiline ako orgán štátnej správy mal povinnosť viesť evidenciu lesných pozemkov špecificky a kategorizovane podľa obhospodarovateľov lesov a podľa odborných lesných hospodárov (hospodárov). Dovolací súd preto zdôrazňuje, že odvolací súd správne vec právne posúdil, ak vychádzal zo skutočnosti, že obvodný lesný úrad viedol túto evidenciu pre účely konaní upravených v zákone o lesoch, aby vedel, kto je ich účastníkom a ním vykonané zaevidovanie nového obhospodarovateľa lesa nebolo rozhodnutím o tom, kto je oprávnený hospodáriť na predmetných lesných pozemkoch, a preto nemusel vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zistiť presne a úplne skutočný stav vo veci. Zákon o lesoch ukladal obvodnému lesnému úradu povinnosť viesť evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov, pričom každý obhospodarovateľ bol povinný mať uzavretú platnú a účinnú zmluvu. Preskúmať však neplatnosť tejto nájomnej zmluvy však obvodnému lesnému úradu neprináležalo, nakoľko ako bolo uvedené vyššie, obvodný lesný úrad viedol iba evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov. Odvolací súd bol preto správneho právneho názoru, že zaevidovaním obhospodarovateľa lesa podľa § 4 zákona o lesoch novému obhospodarovateľovi lesa oprávnenie hospodáriť v lesoch nevzniklo, ale toto oprávnenie mu vzniklo na základe právnych skutočností preukazujúcich oprávnenie hospodáriť v lese, avšak ktorých platnosť obvodný lesný úrad nepreskúmaval a v zmysle citovaných ustanovení zaevidoval za obhospodarovateľa toho, kto ich predložil, aby mohol následne kontrolovať, či si plní povinnosti vyplývajúce zo zákona o lesoch.

36. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP bolo prípustné, avšak žalobca v ňom neopodstatnene vytyka, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), a preto jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

37. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, R 72/2018).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.